

In 2008 werd er in de dorpskernen van Laarbeek glasvezel aangelegd door het toenmalige bedrijf NEM Brabant, inmiddels Reggefiber. Gemeentemedewerkers zagen al gauw flinke graafschade aan boomwortels en gaven Cobra de opdracht tot een inspectieronde.

Laat de NVTB-methode vooraf erkennen door de grondroerder

Gemeente Laarbeek betaalt leergeld na grote schade door grondroeren

Cobra adviseurs bv heeft samengewerkt met de gemeente Laarbeek bij het afhandelen van schade die werd aangericht door grondroeders, met een schikking tot gevolg. 'De gemeente heeft haar les geleerd', aldus beleidsadviseur Michel Brands. 'We leggen voortaan in elk contract vast dat we schade verhalen volgens de NVTB-taxatiemethode en houden scherp toezicht op grondroeders. Als er schade is, leggen we het werk direct stil!'

Auteur: Santi Raats

In 2008 werd er in de dorpskommen van Laarbeek glasvezel aangelegd door het toenmalige bedrijf NEM Brabant, inmiddels Reggefiber. Gemeentemedewerkers zagen al gauw flinke graafschade aan boomwortels en gaven Cobra opdracht tot een inspectieronde. De boomtechnisch adviseurs van het adviesbureau bevestigden de waarnemingen van de gemeente Laarbeek en gaven de gemeente het advies om de werkzaamheden stil te leggen.

Doorgaan, met grote schade tot gevolg

Brands vertelt: 'Dat hadden we moeten doen, maar de politiek ervaaarde druk, wilde de burger graag snel blij maken met een glasvezelnetwerk en liet de werkzaamheden doorgaan. We hebben vervolgens de aannemer gewaarschuwd om maatregelen te nemen, maar daarop veranderde er niets. De taxateur van Cobra berekende enkele weken later een schadepost van ruim 1,4 miljoen euro.'

Schadeberekening in contract

NEM Brabant reageerde op de claim van 1,4 miljoen met een schikkingsvoorstel van slechts 50 duizend euro. De gemeente Laarbeek had het glasvezelbedrijf echter van tevoren een overeenkomst laten ondertekenen over de toepassing van de NVTB-rekenmethode in geval van graafschade. Daarop startte Laarbeek in 2009 een rechtszaak tegen NEM Brabant. Het is echter nooit tot een uitspraak door de rechter gekomen; in juni 2017 werd uiteindelijk een schikking getroffen voor een bedrag van 400 duizend euro.

Schadebedrag en inhoud niet ter discussie

De rechter achtte in een tussenvonniss – een gerechtshandeling waarbij de rechter nog niet over alle geschilpunten definitief beslist – bewezen dat de grondroerder zowel directe als indirecte schade had veroorzaakt. Deze schade was volgens de rechter ruim voldoende aangetoond in het schadetaxatierapport dat Cobra had opgesteld. Bovendien had de rechter een derde deskundige ingeschakeld, die nagenoeg alle schade die Cobra in beeld had gebracht kon bevestigen.

Gemeente had werk moeten stilleggen

In datzelfde tussenvonniss besloot de rechter echter ook dat een flink gedeelte van de schade de gemeente toekwam. Immers, zo oordeelde de rechter, de gemeente had het werk moeten stilleggen zodra er schade was geconstateerd, zodat er niet nóg meer schade ontstond.

Brands legt uit: 'We hadden met deze stand van zaken door kunnen gaan in de rechtszaak tegen NEM Brabant, maar een uitspraak had wellicht nog enkele jaren geduurd. Op inhoudelijke gronden hadden we dan hoogstwaarschijnlijk een groter deel van het geclaimde schadebedrag toegewezen gekregen. Dit zal NEM Brabant zich ook hebben gerealiseerd, want het glasvezelbedrijf kwam na het tussenvonniss met een nieuw schikkingsvoorstel van 400 duizend euro. Omdat de gemeente al zo'n 1,5 ton kwijt was aan deskundigen en andere kosten rond de rechtszaak, koos zij uiteindelijk voor het accepteren van het schikkingsbedrag.' Rekenmethode NVTB vastgelegd in schadeclausule

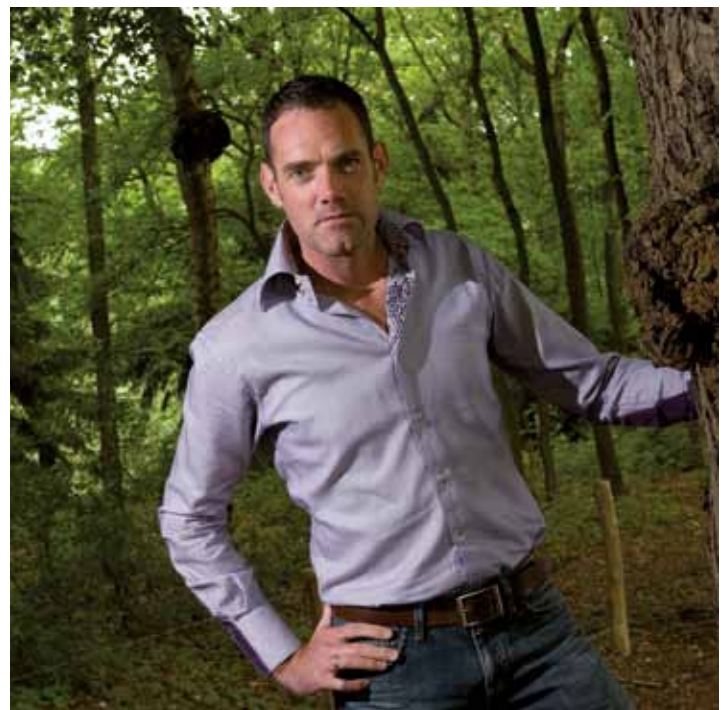
De gemeente heeft haar leergeld betaald en heeft ferme voorzorgsmaatregelen getroffen nu er dit jaar gedurende drie tot vier maanden ook een glasvezelnetwerk wordt aangelegd in het buitengebied. 'Het vergt veel voorbereiding om je als gemeente goed in te dekken, want volgens de telecomwet heeft een netbeheerder veel vrijheid om kabels aan te leggen. Maar het loont de moeite, want we hebben in het buitengebied een nog groter bomenkapitaal staan dan in de dorpskommen', aldus Brands. 'In het buitengebied staan duizenden joekels van bomen, waaronder prachtige eiken van 50 tot 80 jaar oud. Het is verstandig om met de glasvezellegger een private overeenkomst te sluiten waarin bij schade de rekenmethode NVTB wordt erkend. Als er schade aan bomen ontstaat tijdens het grondroeren, moet deze volgens de rekenmethode van de NVTB worden vastgesteld en direct door de grondroerder worden betaald, zonder dat er een gang naar de rechter nodig is.'

Toezicht en voornemen tot direct ingrijpen

Ook zal de gemeente letterlijk over de schouder van de grondroerder meekijken. Brands: 'Zeker in de beginfase van het project houden we strak toezicht op de werkzaamheden. We houden een logboek bij en verwerken die gegevens in onze digitale database. We beoordelen samen met de grondroerder waar zich risicoplekken bevinden: waar men bijvoorbeeld onder boomwortels door moet graven, of de glasvezelkabel wellicht deels aan de andere kant van de weg moet leggen indien daar geen bomen staan. Als er iets dreigt

Beleidsmedewerker Michel Brands

Joost Verhagen

In het buitengebied staan duizenden joekels van bomen, waaronder prachtige eiken van 50 tot 80 jaar oud. Brands: 'Een private overeenkomst waarin je de rekenmethode NVTB vastlegt, voorkomt een gang naar de rechter: als er schade aan bomen ontstaat tijdens het grondroeren, moeten deze volgens de rekenmethode van de NVTB-methode worden vastgesteld en direct door de grondroerder worden betaald.'

mis te gaan, hebben we een bestuurlijk mandaat om het werk direct stil te leggen. De aannemer moet dan maatregelen nemen voordat hij verder mag werken. Als hij dat niet doet, kost hem dat alleen maar geld.'

Joost Verhagen, eigenaar van Cobra, vertelt over de schadetaxatie voor de gemeente Laarbeek: 'Dit was een bijzondere taxatie. Allereerst omdat we twee keer als toezichthouder en adviseur van de gemeente de schade in het veld hebben beoordeeld en met de gravers hebben besproken.

Tenminste, voor zover dat mogelijk was; er was er niet één die Nederlands sprak. We hebben ze duidelijk gemaakt dat de schade aan de bomen ernstige gevolgen had.

Vervolgens is ons gevraagd om alle boomschade te taxeren. We hebben ervoor gekozen om alleen de schade te berekenen bij bomen waar de schade bovengronds ook duidelijk zichtbaar was. Dat resulteerde in circa 1.800 bomen met een gezamenlijke schade van 1,4 miljoen euro. Het traject daarna, voor de rechtbank bewijzen

dat er ook écht sprake was van schade, was erg interessant. Zo hebben we vele boomtrekproeven uitgevoerd om de stabiliteit of instabiliteit van bomen aan te tonen, groei- en scheutlengte-analyses gemaakt om de groei in beeld te brengen en boomwortels vrijgemaakt om de omvang en ernst van de wortelschade in beeld te brengen. Het merendeel van de zichtbare en onzichtbare schade die we hebben aangeduid, is later ook bevestigd door de getuige-deskundige die de rechtbank had aangesteld.

Voor de groei- en scheutlengteanalyses lieten zien dat bomen erg veel veerkracht hebben. Ook al laten ze bovengronds niet veel zien, de aanwas neemt significant af vanaf het moment dat er forse wortelschade wordt veroorzaakt. Ook bleek uit de boomtrekproeven dat ogenschijnlijk beperkte wortelschade toch direct tot gevaarlijke bomen leidde. Naast deze feitelijke metingen hebben we met GIS-analyses de gevolgen voor het hele bomenbestand in beeld gebracht door de onderzoeksresultaten te extrapoleren. We hebben bijvoorbeeld de grootte van bomen gecombineerd met de afstand tot de gegraven sleuf en hiermee potentiële risicobomen in beeld gebracht. Zo konden we mogelijk gevaarlijke bomen tijdig opsporen.'

'Verhagen: Een tip: maak goede contractuele afspraken met de grondroerder. Maak een document waarin staat welke randvoorwaarden er nabij bomen gelden en hoe eventuele schade aan bomen wordt verrekend en afgewikkeld. En laat deze documenten toetsen door een (boom)jurist, zodat er geen onduidelijkheden in staan. Wat overigens goed helpt, is om op voorhand een risicoanalyse te maken door graaftracés te spiegelen met het boompunten- en/of boomkronenbestand. Dan wordt in één oogopslag duidelijk waar de echte risico's zich bevinden. Zo kunnen partijen al vooraf met elkaar om de tafel om te bespreken hoe de kabels op boomvriendelijke wijze in de grond kunnen worden gebracht. Onze ervaring is dat het in de regel geen onwil is van de grondroerder, maar dat de in te zetten technieken (graven, boren, rakteren, zuigen of blazen) van tevoren duidelijk moeten zijn. Als de schop eenmaal in de grond staat, is het lastig om de ingezette werkwijze aan te passen.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-7420